

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSAG

Megjelen minden szerdan es szombaton este.
Köziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Tarsánál.

POLITIKAI FŐMUNKATÁRS:
Dr. BUZA BARNA

Előfizetési ár:
Egész évre 10 korona, félévre 5 korona. Negyed
évre 2 korona 50 fillér. Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetéseket a legutányosabb árban közlünk.

Válasszatok!

Írta: **Buza Barna.**

Zemplénnvármegye közgyűlése hétfőn nyilatkozni fog arról, hogy meg van-e elégedve az ország mai vezetésével s mai helyzetével, vagy változást kíván-e a vezetésben s a közállapotokban.

Jóhiszemű, jó érzésű ember számára nem lehet nehéz a döntés. Nem képzelték magyar embert, aki a mai viszonyokkal meg volna elégedve. Hiszen ötven év óta nem volt olyan nyomorúságban ez az ország, mint most. S a nyomorúságnak főképpen a kormány lelkiismeretlensége s blünotétlensége az oka.

Rettentő elemi csapások pusztítottak mindentel. S a kormány tudomást se vesz róluk. Segítő kezét nem látja, nem érzi senki. Egyenes neveltség, hogy Zemplénnvármegye, amely legalább 3—4 millió kárt szenvedett, háromezer korona segélyt küldött a kormány (gróf Andrassy Gyula egymaga 5000 koronát adott.)

Most igaz, lejön a kereskedelmi miniszter is Ujhelybe. Három nappal a megyegyűlés előtt — korteskedni. A megyegyűlés után tisztos, hogy ránk se néz többet.

Gazdasági életünk egyenesen kétségbeesztő. Nincs pénz, nincs vállalkozás, nincs forgalom, nincs munka. Ki almodta volna csak pár évvel ezelőtt is, hogy még valaha Magyarországon 12 percent lesz az átlagos kamatláb? S ma ott tartunk! Hogy tudhasson aztán gazda, iparos, kereskedő, 12—14 percentes kamattal boldogulni? El kell így itt pusztulnia mindenkinek!

Eddig avval mentegették a kormányt, hogy nem tehet erről a helyzetről, mert ez a háború miatt van így. Azóta rég elmúlt a háború, s pénz azért most sincs és a kamat ma is 12 percent.

Most azt mondják, hogy a helyzet javulása nem függ a kormánytól, mert ma így van az egész világ. Ez se igaz. Nem is emlegetem Franciaországot, Németországot. Csak a szomszéd-ba nézzünk át: Ausztriában ma 7—8 percentre kapnak pénzt átlagban a kis emberek. Mert ott, mikor a bankok uszoroskodni kezdtek, közbelépett a kormány s hatalmi eszközeivel megfékezte őket. Nálunk a kormányt az egész gazdasági válságban egyetlenegy intézkedése volt: a királyi ügyvétségekhez közzérendeletet küldött, hogy a magas kamat miatt nem szabad a pénzintézetek el-

len uszorosapert indítani. Így valószínűleg a kormány szabadította rá a bankokat az országra, hogy szedjenek annyi kamatot, amennyit akarnak. Persze, mert a kormány a bankok pénzén, a bankok kegyelméből szerezte a többségét!

Kinek tetszenek ezek az állapotok? Kinek tetszik, hogy a legnagyobb nyomorúságban vergődik az egész ország, s a kormány a bajok gyógyítására a kisujját se mozdítja? Kinek tetszik, hogy ilyen példátlanul súlyos és végzetes gazdasági válságban a kormány semmi egyebet nem tesz, mint hogy a létszámemeléssel újabb százmilliók terheit rak az éhínség szelén álló népre?

Aki mindennek örül, aki azt akarja, hogy ez tovább is így maradjon, az ám szavazzon bizalmat Tiszta Istvánnak. Mert az bizonyos, hogy Tiszta István kormány maradása ezeknek az állapotoknak a változatlan fenntartását, sőt folytonos rosszabbodását jelenti. Aki a gyilkosan súlyos gazdasági helyzet javulását akarja, annak elsősorban Tiszta távozását kell kívánnia. Csak ez lehet az első lépés arra, hogy a rendes politikai viszonyok, s ezekkel együtt a rendes gazdasági állapotok visszatérjenek ebbe az agyonkintott országba. Tiszta és a pénztelenség, Tiszta és a 12 percentes kamat, Tiszta és az állandó felfordulás, az állandó politikai és gazdasági válság egyet jelent. Mindez csak Tiszta távozásával változhatnak meg.

S a kétségbeesztő anyagi romlás mellett itt van az országon, Tiszta személyéhez kapcsolódva, a legborzasztóbb erkölcsi romlás. A Désy-per mutatta meg ezt az erkölcsi romlást a maga ijesztő undokságában. Soha ilyen aljaságok a magyar közéletben nem történtek, soha politikai párt szűletéséhez, életéhez annyi piszok, annyi gázság, annyi becstelenség nem tapadt, mint a munkapártéhoz.

Lukács László kétségtelenül a magyar történelem legpiszkosabb, legaljasabb alakja volt. S ennek a piszok embernek az aljasságai teremtek meg a munkapártot, amely eredetnek s fennmaradásának mérhetetlen erkölcsitelenségében teljesen méltó Lukácshoz.

Azt mondják, Tiszta más, Tiszta nem panamista, Tiszta tisztességes ember.

Ez a legnagyobb csalás, a legrutabb megtévesztés. Tiszta ugyanaz, ami Lukács. Egy hajszállal sem különb s nem tisztessé-

ségesebb. Vagy mi különbség van a közt, aki a pénzt piszkos panamákkal összelopkodja, s aki az ilyen pénzt, ismervé becstelen eredetét, felhasználja?

Tiszta nyíltan ölekezett Lukács-csal, nyíltan hirdette, hogy azonosítja vele magát, s ebben nem hazudott, mert valóban mindenben azonos is vele.

Sőt olyaarra vetemedett, hogy Lukács érdekében hamis vallo másra akarta rávenni a Désy-per tanuit. Elég lelketlen volt hamis okoskodásokkal arra rábeszélni Károlyi Imre grófot, hogy hallgassa el a törvényszék előtt, amit a panamáról tud, csak azért, hogy így a Lukács gázságai ne derüljenek ki s hogy Désyt, aki megmondta az igazat, ártatlanul elítéljék.

Igazán nem vagyok képes megérteni, hogy most, mikor már mindezek teljesen bebizonyultak, akadhasson tisztességes érzésű ember, aki Tiszának bizalmat tudjon szavazni.

Ott áll a kormányon Tiszta, a panamapénzek felhasználója, a panamista Lukács méltó cimborája, a hamis tanuszerző, a tizenkét percentes kamatnak s az ország roppant erkölcsi és anyagi romlásának főokozója. S ott áll vele szemben Andrassy Gyula, a legnemesebb lelkületű, szeplőtlen jellemű, önzetlen jóakaratu államférfi, a törvény, igazság, tisztesség jelszavával.

Lehet-e becsületes gondolkozású magyar ember, s különösen zempléni magyar ember, aki ne Andrassy zászlójához álljon? A hétfői megyegyűlésen a törvényesség fog megütközni a törvénytípással, a tisztesség a panamáról becstelenséggel, az ország boldogításának őszinte törekvése a rombolás és pusztítás vad szellemével.

Aki békét, rendet, tisztességet, egészséges fejlődést akar, az Andrassyhoz fog csatlakozni.

Jöjjen el és szavazzon le minden jó érzésű magyar ember. Gondolják meg: ez a nyomorult és piszkos állapot nem tarthat sokáig. Kell változásnak, kell új, jobb, tisztességesebb rendszernek jönnie. Még pedig rövid idő alatt. S akkor megvetés fogja sújtani azt a névsort, amelyben a becstelenségek kormányrendszerének bizalom-szavazói vannak feljegyezve.

Aki ad valamit nevének tisztaságára, óvja meg azt ettől a megvetéstől, óvja meg attól a gyalázattól, hogy ebbe a névsorba keveredjék!

Meczner Andrassy ellen.

A nagy ütközet előtt.

Meczner Gyula az ő szokott módján, eszközökben nem változtatva viszi az élethálharcot legnagyobb jótétője ellen, az ellen, akinek egész emelkedését köszönheti, Andrassy Gyula gróf ellen.

Másképp is undorító lenne az ilyen csuf, erőszakos korteskedés, de százasorosan undorítóvá teszi az, hogy ép Meczner Gyula, Andrassy teremtménye harcol ilyen eszközökkel Andrassy ellen.

Száz meg száz esetét tudjuk a fenyegetéseknek, ígéreteknek, amikkel a főispán egyeseket a magapártjára akar terelni. Ő maga is személyesen jár. Ijesztget, fenyegetőzik, ígértet. Minden bizottsági tagról ki tudja kutatni, hogy milyen uton foghatja meg. Ha maga a bizottsági tag nem fél semmitől s nem kell neki semmi, talán van fia, veje, rokona, akinek már kellene valami, vagy akit valamivel meg lehet ijesztetni. Ezt mind kikutatja Meczner s így igyekezik a bizottsági tagokra hatni.

Nincs husz ember a hívei közt, aki meggyőződésből szavazna vele. Majdnem valamennyiről külön meg tudjuk mondani, hogy ez ezért, ez meg ezért kénytelen a főispánhoz állani, ez ettől fél, ez meg ezt akarja elérni.

Korteskedés a Ronyvával.

Most jön a nagyobb fajta korteskedés. Ujhelyt háromszor is előtűtötte a Ronyva. Meczner Gyula most a Ronyva vizét is a maga malma-ra hajtja. Altafőnök a kívánság, hogy a Ronyva medrét át kell vezetni a vasuti töltés túlsó oldalára. Ezt feltétlenül meg is kell csinálni. De most Meczner Gyula rendez belőle egy nagy paradót. Lejön pénteken, — éppen pénteken, éppen három nappal a megyegyűlés előtt — maga Harkányi kereskedelmi miniszter, meg persze szerzett képviselőnk, Kazy József, megnevezik a Ronyvát, aztán csapnak nagy bankettet, azon fognak dicsőíteni, megígérik az átvezetést, armentesítést, meg minden földi jót, s ezért aztán persze háából az ujhelyiek siessenek bizalmat szavazni Tiszának s a kormánynak.

Mért nem jöttek három héttel ezelőtt, rögtön a nagy árvíz után? Hisz ez a dolog igazán égetően sürgős. Vagy ha már eddig tudtak vele várni, miért nem várnak még öt napot, s mér nem jönnek időmoson a megyegyűlés után, hogy ne legyen kortes ize a levételüknek? Nem, ép most ért rájuk, hogy Ujhelyen segítsenek!

S mit adnak? Pár ezer korona segélyt az átvitelhez. Ha ugyan meg nem buknak addig. S miből adják? A magukéból? Nem. Az országéból, a miénkéből. Hat ezért kötelesek vagyunk nekik bizalmat szavazni? Mert az ország pénzéből, a mi adófillé-reinkből, amiknek nagy részét az Elek Pálokkal meg az Ertsey Péterekkel elpanamazzák, valami kegyeskednek jó és tisztességes célra is adni? Neveltséges!

HIREK.

— **Egyházmegyei áthelyezések.** A megyéspüspök Haezejkó Gyula gálszécsi segédlelkészt Kassára hitoktatónak, Haraszty Károlyt Kassáról Hernádnámetibbe és Bartos Jánost Hernádnámetiből Gálszécsre helyezte át kápláni minőségben.

— **Bezárták az Ustredna Banka helyiségeit.** A nagymihályi főszozgaribói hivatal az Ustredna Banka által bírt helyiségekre megtagadta a lakhatási jogot, s ezek folytán azok pénteken hatóságilag bezártak. Megtagadandó volt a lakhatási engedély, mert az összes helyiségek csendesek, dohosok és a hatósági orvos szakvélemény alapján az azokban való tartózkodás az egészségre veszélyes. A csehek bankja tehát ez idő szerint beszűkítette működését. E helyütt megemlítjük, miszerint a nagymihályi Kereskedők és Gazdák Köre f. hó 7-én tartott választmányi ülésén elhatározta, miszerint az Ustredna elleni bojkott mozgalomhoz csatlakozik és elvárja tagjaitól, hogy a bojkott bizottság rendelkezéseit tőlük telhetőleg érvényre fogják juttatni.

— **Szünetel az óvoda.** A Deák utczaállami óvoda alig pár napi megkezdett működés után kénytelen ismét szünetelt tartani, mert a város aköteles szüneti tanítást csak e hó 16-án kezdte meg.

— **Pénzügyőrök ruhaszükséglete.** A kassai kir. pénzügyigazgatóság pályázatot hirdet a kerületébe tartozó pénzügyőr legénység egyenruházatának elkészítésére. Közlebbi feltételek a kassai kereskedelmi és iparkamara titkári hivatalban tudhatók meg.

— **Tűz Gálszécsen.** Gálszécsen a Bierbaum-féle vendéglő légeet e hó 15-én. Délután kezdődött, a tető pléhvel volt fedve s úgy látszott, hogy már lokalitázták a tüzet. azonban délután 3 óra tájban teljes erővel ujjt fel. Az oltást igen megnehezítette a tetőzet, de az erős szélben a tűz tova terjedését teljesen megátolta. Rövid időn belül ez a nyegedik tüzezet itt. Úgy látszik

valaki gyújtogat, ennek kiderítését a csendőrség nagy erővel meg is kezdte.

— **RenDELETE a sertésvész elleni védekezésről.** A sertésvész elleni védekezés módja eddig rendtívül sok kárt okozott a gazdáknak, mert ha a sertésvész valahol fellépett, az egész község határa zár alá került. A földmiveltésügyi kormány új körendelete enyhít a káros szigorúságon, mert a zárlatott csupán arra az udvarra korlátozza, ahol tényleg sertésvész van azonban a község nem kerül többé zár alá és a forgalom korlátozást nem szenved.

— **Hányszor volt napos idő egy év alatt?** Egy figyelmes gazda, aki az időjárásról naplót vezet, jegyzetei nyomán megállapította, hogy a múlt év augusztus hó 10-től ez évi aug 10-ig mindössze 51-szer történt meg hogy a nap egész napon át pedig, borult volt az ég, vagy esett az eső.

— **Jó fogás.** A kassai javítóintézetből megszökött Zámek Péter vágtüjhelyi illetőségű, rablás miatt ott internálva volt 17 éves ifju. Varannó mellett csavargás közben ráakadtak a csendőrok kik letartóztatták és Kassára visszakísérték.

— **Zongora és hegedűtanítást elvállal Dr. Kárpáthy László.** Jelentkezhetni a kiadóban.

Szerkesztő:

Dr. KÁRPÁTHY LÁSZLÓ.

Szerkesztésért felelős:

A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadótulajdonos:

LANDESMANN MIKSA

Kiadó lakások.

A Kazinczy-utca 5. számú házban az Osztrák-Magyar Bank fiókja által eddig bérelt lakás azonnal kiadó.

Ugyancsak kiadó 1914. május 1-től a Központi kávéház fölött lévő, a m. kir. Folyammérnökség által bérelt lakás.

2033/1913 végr. sz.

Arverési hirdemény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t. c. 102 § értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kir. helmecei kir. járásbírósnak 1912 évi Sp. I. 465/4 számú végzése következtében Dr. Sajó Elek ügyvéd által képviselt Rosenblum Salamon javára 540 kor. s jár erejéig 1912 évi szept. hó 27-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le foglal és 628 kor. becsült következő ingóságok u. m. 1 drb. tehén és juhok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a kirhelmecei kir. jbróság 1912-ik évi V 5118 sz. végzése folytán 540 kor. tökekövetelés ennek 1912 évi aug. hó 31 napjától járó 5 százalékos kamatai és eddig összesen 242 kor. 70 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Agocsernyő községhez tartozó Helmecező tanyán leendő megtartására 1913 évi szept. hó 26-ik napjának d. u. 4 óraja határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. t. c. 107 és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is fognak adatni.

Amennyiben az előrverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881 évi LX. t. c. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendesetik.

Kelt Királyhelmece 1913 évi szept. hó 11 napján.

Udvarhelyi

kir. bír. végrehajtó.

203/2—1913. vh. sz.

Arverési hirdemény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t. c. 102 § értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a királyhelmecei kir. jbróságának 1912 évi Sp. I. 465/4 számú végzése következtében Dr. Sajó Elek ügyvéd által képviselt Rosenblum Salamon javára 540 K s jár. erejéig 1912.

évi szept. hó 27-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefogalt és 628 K-ra becsült következő ingóságok, u. m. 1 db tehén és u-hok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a királyhelmecei kir. jbróság 1912. évi V. 5118. sz. végzése folytán 540 K tökekövetelés, ennek 1912. aug. hó 31. napjától járó 5 százalékos kamatai és eddig összesen 242 K 70 f-ben bíróilag már megállapított költségek erejéig Kistárkány községhez tartozó Csenyentanyán leendő megtartására 1913. évi szeptember hó 26-ik napjának d. u. 3 óraja határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az előrverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. § értelmében ezek javára is elrendesetik.

K-Halmec, 1913. évi szept. 11.

Udvarhelyi, kir. bír. vjhajtó.

1520/913. vh.

Arverési hirdemény.

A saujhelyi kir. jbróság 913. V. 965/2. számú végzése folytán Hancsin Gy. Mihályné 527 kor. Mann Bertalan 54 K 50 f. és 60 korona követelésének és ezek járulékaik behajtása végett 1913. évi okt. 2-án d. u. 3 és fél órakor Gercselyben, 82 sz. alatt a végrehajtás szenvedő lakásán előrverezem, azon 2880 kor. illetve 800 kor.-ra becsült ingókat, melveket a saujhelyi kir. tvszék 913 Sp. II. 674/2 913 Sp. II. 602/5 számú végrehajtást rendelő végzése alapján a saujhelyi kir. jbrósági 913. V. 965/1 számú vjhajtási jkönyvben 1—4 és 1—2. tételek alatt le- és felülfoglaltam s melyek a 913 V. 965/2 számú alapfoglalási jkvekben 1—4 tételek alatt vannak összeírva u. m. teheneket ökröket, takarmányt stb.

Saujhely, 1913. szept. 12.

Rosner Imre kir. bír. vjh

Szülők figyelmébe

Ajánljuk az iskolai idényre ország-szerte elismert fiu- és gyermekruháinkat feltűnő olcsó árban, a szokott nagy választékban

SZANTÓ MÖR ÉS TSA

SÁTORALJAUJHELY

(özv. Weinberger Dávidné háza.)

Nagy fióközletek:

- Arad, Miskolcz, Szatmár, Sá-
- toraljaujhely, Máramarossi-
- get, Rozsnyó, Salgótarján, Ózd